

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

**«ПРАВОВІ ІНСТРУМЕНТИ
АЛЬТЕРНАТИВНОГО ВИРІШЕННЯ
СПОРІВ»**

кафедра цивільно-правових дисциплін

Статус дисципліни	обов'язкова
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	магістр
Галузі знань	08 «Право»
Спеціальність	081 «Право»
Освітня програма	Право
Форми здобуття вищої освіти	денна та заочна форми навчання
Мова викладання	українська
Навчальний рік розроблення	2023-2024
Форма підсумкового контролю	залік

Науково-педагогічні працівники, які забезпечують викладання навчальної дисципліни:

Науково-педагогічний працівник

Чурпіта Ганна Вікторівна

Профайл викладача

д.ю.н., професор, професор кафедри

Контактний тел.

<https://orcid.org/0000-0003-3915-347X>

E-mail:

(067) 904 93 96

Науково-педагогічний працівник

anna828283@gmail.com

Профайл викладача

Боровська Ірина Анатоліївна

Контактний тел.

к.ю.н., доцент, професор кафедри

E-mail:

<https://orcid.org/0000-0002-8796-0391>

Науково-педагогічний працівник

(097) 351 24 29

Профайл викладача

borovs27@ukr.net

Контактний тел.

Герасимчук Лідія Вікторівна

E-mail:

к.ю.н., доцент, доцент кафедри

Науково-педагогічний працівник

<https://orcid.org/0000-0002-8046-7027>

Профайл викладача

(067) 399 22 18

Контактний тел.

gerasymchuklidiya@gmail.com

E-mail:

Веренкіотова Ольга Валеріївна

Науково-педагогічний працівник

<https://scholar.google.ru/citations?hl=ru&authuser=1&user=8IK15YkAAAAJ>

Профайл викладача

(050) 171 57 15

Контактний тел.

verenkiotovaolga@gmail.com

E-mail:

(067) 830 33 34

Науково-педагогічний працівник

Калінюк Анжела Леонідівна

доктор філософії, доцент кафедри

<https://orcid.org/0000-0001-8032-3632>

(067) 830 33 34

angel.kalinuk@gmail.com

Кирдан Богдан Васильович

к.ю.н., доцент, доцент кафедри

Профайл викладача
Контактний тел.
E-mail:
Науково-педагогічний працівник

<https://orcid.org/0000-0001-9284-9930>
 (096) 165 00 38
 realaudiliker@ukr.net

Куцик Катерина Володимирівна
к.ю.н., старший викладач кафедри
<https://orcid.org/0000-0001-9365-5935>
 (050) 264 59 96
 katiavk1707@gmail.com

Профайл викладача
Контактний тел.
E-mail:

Розклад навчальних занять:

1. Для денної форми навчання – згідно розкладу організації освітнього процесу в поточному семестрі;
2. Для заочної форми навчання - згідно розкладу занять навчально-екзаменаційної сесії в поточному семестрі.

Консультативна допомога кафедри

Очні консультації: з 14.00 до 16.30 відповідно до графіка чергувань науково-педагогічних працівників кафедри.

Online-консультації: за допомогою електронної пошти (k008@naia.kiev.ua), месенджерів і платформи Zoom: Пн-Пт з 9:00 до 16:00.

Сторінка дистанційного курсу
<https://dn.naia.kiev.ua/course>

Стислий опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у здобувачів правового мислення, цілісної системи глибоких науково-теоретичних знань про теоретичні та практичні основи вирішення спорів через застосування процедур альтернативного вирішення спорів, а також стійких вмій та навичок щодо застосування норм національного та міжнародного законодавства у зазначеному напрямку.
Тривалість	Навчальна дисципліна вивчається протягом одного семестру: - кількість кредитів ECTS – 3; - загальна кількість годин – 90 (з яких 40 год. аудиторної роботи, 50 год. – самостійної роботи для денної форми навчання; 18 год. аудиторної роботи, 72 год. – самостійної роботи для заочної форми навчання)
Форми та методи навчання	Навчальна дисципліна проводиться в очній (offline) та змішаній (blended) формах відповідно до структури освітнього процесу, тематичного плану та розкладу занять. Під час освітнього процесу використовуються наступні методи навчання:

	<p><u>1) Інтерактивні методи:</u> відповіді на запитання і опитування думок студентів у форматі полілогу або групової бесіди; аналіз історій і ситуацій; дискусії, дебати, полеміки; мозковий штурм; відпрацювання навичок; ігрове перевтілення.</p> <p><u>2) Активні методи:</u> моделювання професійної діяльності; навчання інших; метод активних ігор.</p> <p><u>3) Інноваційні методи:</u> компетентнісний (відповідно до ОПП ЗВО); інтегровані методи навчання (безпосередньо такі - заняття-ділова зустріч, заняття-навчальна конференція, заняття-інсценування); проектно-дослідницький метод; робота з інформацією (відеоогляд, сторітелінг - за конкретно заданим напрямком).</p> <p><u>4) Практичні методи:</u> практичні роботи; вправи; творчі роботи.</p> <p><u>5) Методи дистанційного навчання:</u> відеоконференції в форматі лекцій або семінарів (зв'язок студентів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Moodle); онлайн дискусії; індивідуальне і групове консультування (викладач дає додаткові роз'яснення щодо виконання завдань через чати та e-mail-надсилання); віддалені практикуми і тестування; відеозаписи лекцій; вікторини, бліц-опитування, квізи.</p>
<p>Система поточного контролю</p>	<p>Здійснюється у процесі вивчення навчальної дисципліни з метою виявлення ступеня розуміння здобувачами засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі (як правило, здійснюється на семінарських, практичних заняттях та тренінгах). Оцінювання здобувача вищої освіти з дисципліни здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття (виставлення балів від 2 до 5).</p>
<p>Система підсумкового контролю</p>	<p>Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після вивчення навчальної дисципліни. Методи підсумкового контролю: усна відповідь на питання, визначені у білеті, або у формі тестування. Оцінювання знань здобувачів з дисципліни, яке здійснюється одночасно із закінченням курсу навчальних занять і є визначенням рівня знань засвоєння кожним здобувачем навчальної програми сумою балів у діапазоні</p>

	від 0 до 40 балів.
Постреквізити(Postrequisite)	приватне право: практика тлумачення і застосування; міжнародне приватне право; сучасні тенденції регулювання трудових правовідносин; актуальні проблеми застосування сімейного законодавства;

**Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна,
результати навчання**

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.</p> <p>РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.</p> <p>РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.</p> <p>РН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.</p> <p>РН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.</p> <p>РН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.</p> <p>РН 18. Обґрунтовано формувати пропозиції щодо вирішення проблемних питань правозастосування (додатковий РН).</p>	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.</p> <p>ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.</p> <p>СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.</p> <p>СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів.</p> <p>СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.</p> <p>СК12. Здатність утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.</p> <p>СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.</p>

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («softskills»):

- ✓ здатність приймати рішення та розв'язувати проблеми;
- ✓ зрозуміло формулювати думки та складати повідомлення, доповідні записки, проекти ділової документації, тощо;
- ✓ орієнтуватися в закономірностях здійснення медіації, примирення, переговорів тощо у цивільному, господарському, адміністративному та кримінальному судочинстві, в нотаріаті, адвокатурі та в інших напрямках практичної діяльності;
- ✓ своєчасно виявляти правові конфлікти і, керуючись нормами діючого законодавства України, вирішувати питання захисту прав і законних інтересів шляхом використання процедури медіації, переговорів тощо;
- ✓ аналізувати, творчо осмислювати та логічно впорядковувати інформацію, що вміщена у матеріальних джерелах професійної інформації;
- ✓ свідомо і доречно використовувати термінологічні поняття, категорії національного права;
- ✓ тлумачити чинне законодавство України та правильно застосовувати його при вирішенні практичних завдань, аргументуючи власну точку зору щодо прийнятого рішення та обґрунтовуючи доцільність використання або ж невикористання в конкретних ситуаціях альтернативних способів вирішення спорів;
- ✓ застосовувати альтернативні засоби вирішення спорів у сфері корпоративного управління, сімейних, трудових та земельних спорів тощо.

Структура навчальної дисципліни
«Правові інструменти альтернативного вирішення спорів»
та тематика навчальних занять

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Тема 1. Загальна характеристика способів альтернативного вирішення спорів	Лекція: очна (offline) та (або) змішана (blended) форми. Семінарське заняття: для денної та заочної форми навчання. Практичне заняття: для денної форми навчання	<u>1. Підготовка рефератів</u> Загальні методичні рекомендації: Реферат (доповідь) оформлюється у вигляді письмової роботи в обсязі 5-7 сторінок. Представляється на папері та електронному носії.
Тема 2. Досудова медіація у цивільних спорах	Семінарське заняття: для денної та заочної форми навчання. Практичне заняття: для денної форми навчання	Приблизна тематика рефератів, доповідей (відповідно до структури навчальної дисципліни):
Тема 3. Мирова угода у цивільних спорах	Лекція: очна (offline) та (або) змішана (blended) форми. Семінарське заняття: для денної та заочної форми навчання. Практичне заняття: для денної форми навчання	1. Принципи та підходи до вирішення конфліктів та спорів. 2. Поняття та причини виникнення конфлікту в сучасному суспільстві. 3. Типологія конфліктів.
Тема 4. Врегулювання цивільних спорів за участю судді	Лекція: очна (offline) та (або) змішана (blended) форми. Семінарське заняття: для денної та заочної форми навчання. Практичне заняття: для денної форми навчання	4. Роль поліцейського у попередженні та вирішенні конфлікту. 5. Медіація та роль медіатора у цивільному процесі: міжнародний та вітчизняний досвід.
Тема 5. Третейське судочинство у цивільних справах	Лекція: очна (offline) та (або) змішана (blended) форми. Семінарське заняття: для	6. Ретроспектива досвіду впровадження медіації в країнах

	денної (4 год.) та заочної (2 год.) форми навчання. Практичне заняття: для денної (4 год.) та заочної (2 год.) форми навчання.	Європи. 7. Етичні стандарти та механізми впровадження медіації в Україні. 8. Правовий статус медіатора.
Тема 6. Практика тлумачення і застосування норм права, що регулюють діяльність міжнародного комерційного арбітражу	Лекція: очна (offline) та (або) змішана (blended) форми. Семінарське заняття: для денної (4 год.) форми навчання. Практичне заняття: для денної та заочної форми навчання.	9. Порівняльна характеристика медіації та інших способів альтернативного вирішення спорів. 10. Правове регулювання медіації у міжнародному праві та за законодавством
		європейських країн. 11. Ознаки мирової угоди сторін та її відмінності від інших процедур судової медіації. 12. Генеза правового регулювання інституту мирової угоди сторін у цивільному процесі. 13. Юридична природа врегулювання спору за участю судді у цивільному судочинстві. 14. Історичні передумови виникнення, становлення та розвитку врегулювання спору за участю судді. 15. Особливості реалізації принципів цивільного судочинства під час проведення врегулювання спору за участю судді. 16. Процесуальна форма врегулювання спору за участю судді. 17. Специфіка складу та особливості участі суб'єктів цивільних процесуальних правовідносин під час врегулювання спору за участю судді. 18. Врегулювання спору за участю судді: міжнародний досвід. 19. Ефективність застосування процедури врегулювання спору за участю судді при вирішенні деяких категорій цивільних спорів. 20. Порівняльна характеристика врегулювання спору за участю судді та інших альтернативних способів вирішення цивільних спорів. 21. Особливості реалізації

		<p>принципів цивільного судочинства під час проведення врегулювання спору за участю судді.</p> <p>22. Історичний аналіз розвитку третейського судочинства в Україні</p> <p>23. Законодавство про третейське судочинство: загальний огляд.</p> <p>24. Порядок утворення і державної реєстрації третейських судів.</p> <p>25. Порядок формування складу третейського суду: вимоги до третейських суддів.</p> <p>26. Принципи третейського судочинства.</p> <p>27. Юрисдикція третейських судів.</p> <p>28. Третейський збір та витрати третейського суду, пов'язані з розглядом справи.</p> <p>29. Доказування в третейському судочинстві</p> <p>30. Підстави припинення розгляду справи в третейському суді. Право на укладення сторонами спору мирової угоди.</p> <p>31. Рішення третейського суду, його види, вимоги до змісту та форми. Виконання рішення третейського суду.</p> <p>32. Проблеми виконання рішень третейського суду.</p> <p>33. Державний контроль за рішеннями постійно діючих третейських судів в Україні.</p> <p>34. Особи, які отримують переваги від впровадження третейського розгляду спорів.</p> <p>35. Практичний досвід третейських судів.</p> <p>36. Історія розвитку міжнародного комерційного арбітражу.</p> <p>37. Міжнародний комерційний арбітраж: джерела правового регулювання.</p> <p>38. Правова природа міжнародного комерційного арбітражу.</p> <p>39. Міжнародний комерційний арбітраж та державний суд: проблеми правової взаємодії.</p> <p>40. Місце проведення</p>
--	--	--

		<p>арбітражу як фактор його неупередженості.</p> <p>41. Характер, форма та зміст арбітражної угоди, її процесуально-правові наслідки.</p> <p>42. Формальні та змістовні вимоги до арбітражного рішення.</p> <p>43. Умови розгляду українськими цивільними/господарськими судами зовнішньоекономічних спорів.</p> <p>44. Розгляд зовнішньоекономічних спорів між сторонами, що уклали арбітражну угоду.</p> <p>45. Поняття «арбітраж» в українському праві.</p> <p>46. Види міжнародного комерційного арбітражу та різниця між ними.</p> <p>47. Визначення поняття «арбітражна угода» (англ. Arbitrationagreement).</p> <p>48. Визначення поняття «арбітражне застереження» (англ. Arbitrationclause).</p> <p>49. Визначення поняття арбітражне рішення.</p> <p>50. Підстави для відмови у визнанні і виконанні іноземних арбітражних рішень.</p> <p><u>2. Орієнтовні тестові завдання для перевірки засвоєння теоретичного матеріалу</u></p> <p>Загальні методичні поради: Тестові завдання виконуються шляхом надання лише однієї правильної відповіді на запропоноване питання. Декілька правильних відповідей на питання не допускається.</p> <p>1.Способи альтернативного вирішення спорів за належністю до сфери правового регулювання поділяють на:</p> <p>a) приватні та державні; b) приватні та комунальні c) приватні та публічні</p> <p>2. Публічні способи АВС спрямовані на:</p>
--	--	---

		<p>a) врегулювання спору медіатором;</p> <p>b) врегулюванням спору в досудовому порядку;</p> <p>c) врегулюванням спору в рамках цивільного судочинства</p> <p>3. Способи альтернативного вирішення спорів залежно від характеру конфлікту поділяють на:</p> <p>a) спрямовані на розв'язання спорів про право та спрямовані на врегулювання когнітивних конфліктів;</p> <p>b) спрямовані на розв'язання спорів про право та спрямовані на врегулювання суперечок про інтерес;</p> <p>c) спрямовані на врегулювання суперечок про інтерес та спрямовані на розв'язання спорів щодо особистих немайнових прав</p> <p>4. Способи альтернативного вирішення спорів за ознакою самостійності поділяють на:</p> <p>a) незалежні та самостійні;</p> <p>b) самостійні та комбіновані;</p> <p>c) самостійні та факультативні</p> <p>5. Врегулювання спору за участю судді проводиться за згодою сторін до початку розгляду справи по суті та не допускається у разі, якщо:</p> <p>a) у справу вступила третя особа, яка заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору;</p> <p>b) у справу вступила третя особа, яка не заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору;</p> <p>c) у справу вступив прокурор</p> <p>6. Принципи медіації- це:</p> <p>a) конфіденційність та рівноправність;</p> <p>b) добровільність та взаємоповага;</p> <p>c) всі варіанти вірні</p> <p>7. Медіація це:</p> <p>a) добровільна, позасудова,</p>
--	--	--

		<p>публічна структурована процедура, під час якої сторони за допомогою медіатора (медіаторів) намагаються врегулювати конфлікт (спір) шляхом переговорів ;</p> <p>b) добровільна, позасудова, конфіденційна, структурована процедура, під час якої сторони за допомогою медіатор (медіаторів) намагаються врегулювати конфлікт (спір) шляхом переговорів;</p> <p>c) обов'язкова, позасудова, конфіденційна, структурована процедура, під час якої сторони за допомогою медіатор (медіаторів) намагаються врегулювати конфлікт (спір) шляхом переговорів</p> <p>8. Медіаційна угода яка була укладена без звернення до суду має силу:</p> <p>a) виконавчого листа;</p> <p>b) цивільно-правової угоди;</p> <p>c) мирової угоди</p> <p>9. Що може бути предметом мирової угоди?:</p> <p>a) лише права та обов'язків сторін;</p> <p>b) права та обов'язків сторін, а також права чи охоронювані законом інтереси третіх осіб;</p> <p>c) лише обов'язки сторін</p> <p>10. На якій стадії судового процесу сторони можуть укласти мирову угоду і повідомити про це суд, зробивши спільну письмову заяву?:</p> <p>a) на будь-якій стадії судового процесу;</p> <p>b) до ухвалення і проголошення судового рішення;</p> <p>c) до початку розгляду справи по суті</p> <p>11. Протягом якого строку вирішується судом питання затвердження мирової угоди у процесі виконання рішення?:</p>
--	--	--

		<p>a) протягом десяти днів з дня надходження до суду відповідної заяви;</p> <p>b) протягом п'ятнадцяти днів з дня надходження до суду відповідної заяви;</p> <p>c) протягом двадцяти днів з дня надходження до суду відповідної заяви</p> <p>12. Врегулювання спору за участю судді проводиться за згодою сторін?:</p> <p>a) до початку розгляду справи по суті;</p> <p>b) до ухвалення і проголошення рішення суду;</p> <p>c) до закінчення розгляду справи по суті</p> <p>13. Інформація, отримана будь-якою зі сторін, а також суддею під час проведення врегулювання спору, є?:</p> <p>a) конфіденційною;</p> <p>b) відкритою;</p> <p>c) з обмеженим доступом</p> <p>14. Протягом якого строку проводиться врегулювання спору за участю судді?:</p> <p>a) протягом розумного строку, але не більше тридцяти днів з дня постановлення ухвали про його проведення;</p> <p>b) протягом розумного строку, але не більше шістдесяти днів з дня постановлення ухвали про його проведення;</p> <p>c) протягом розумного строку, але не більше строку, встановленого для розгляду і вирішення справи у суді першої інстанції</p> <p>15. Третейський суддя:</p> <p>a) фізична особа, призначена чи обрана сторонами у погодженому сторонами порядку або призначена чи обрана відповідно до Закону України «Про третейські суди» для вирішення спорів у судах загальної юрисдикції;</p> <p>b) фізична особа, призначена</p>
--	--	---

		<p>чи обрана сторонами у погодженому сторонами порядку або призначена чи обрана відповідно до Закону України «Про третейські суди» для вирішення спорів у третейському суді;</p> <p>с) фізична особа, яка досягла 18 років, має вищу юридичну освіту, призначена чи обрана сторонами у погодженому сторонами порядку або призначена чи обрана відповідно до Закону України «Про третейські суди» для вирішення спорів у третейському суді.</p> <p>16. Третейська угода:</p> <p>а) угода сторін про передачу спору на вирішення з третейського суду до суду загальної юрисдикції;</p> <p>б) угода сторін про передачу спору на вирішення третейським судом;</p> <p>с) угода сторін про передачу спору на вирішення судді;</p> <p>17. Місце проведення третейського розгляду справи у третейському суді для вирішення конкретного спору визначається:</p> <p>а) за правилами загальної підсудності;</p> <p>б) третейською угодою;</p> <p>с) за місцем знаходження позивача</p> <p>18. Міжнародний комерційний арбітраж – це:</p> <p>а) будь-який арбітраж незалежно від того, чи утворюється він спеціально для розгляду окремої справи, чи здійснюється постійно діючою арбітражною установою;</p> <p>б) арбітраж, що здійснюється постійно діючою арбітражною установою;</p> <p>с) Національний правозастосовний інститут третейського характеру, недержавне утворення</p>
--	--	---

		<p>19. Види міжнародних комерційних арбітражів:</p> <p>a) загальний та спеціальний; b) інституційний та adhoc; c) державний та третейський</p> <p>20. Арбітражна угода - це:</p> <p>a) угода сторін про передачу до арбітражу всіх або певних спорів, які виникли або можуть виникнути між ними у зв'язку з будь-якими конкретними правовідносинами, незалежно від того, мають вони договірний характер чи ні; b) угода сторін про домовленість сторін, щодо кількості арбітрів під час перегляду спору між ними, в міжнародному комерційному арбітражі; c) угода (правочин), що породжує права та обов'язки учасників господарських відносин</p> <p><u>3. Створення презентацій у PowerPoint</u></p> <p>Загальні методичні рекомендації:</p> <p>Мультимедійна презентація містить текстові матеріали, фотографії, малюнки, слайд-шоу, звукове оформлення і дикторський супровід, аудіо та відеофрагменти і анімації.</p> <p>1. При оформленні мультимедійної презентації необхідно дотримуватися єдиного стилю подання інформації.</p> <p>2. Всі слайди презентації повинні бути виконані в програмі Microsoft PowerPoint будь-якої версії в єдиному стилі.</p> <p>3. Розмір файлу повинен бути не більш ніж 2Мб, кількість слайдів 10-15.</p> <p>4. Має бути титульний, інформаційний та підсумковий слайди.</p> <p>5. Титульний слайд повинен відображати тему презентації і хто її виконав (прізвище, ім'я,</p>
--	--	---

		<p>навчальна група, курс, факультет).</p> <p>6. На підсумковому слайді вказується список використаних джерел та стислий висновок роботи.</p> <p>7. Формат слайдів. Параметри сторінки: - розмір слайдів - екран; орієнтація -альбомна; ширина - 24 см.; висота - 18см.; нумерація слайдів з «1».</p> <p>8. Формат видачі слайдів - «Презентація на екрані».</p> <p>9. Оформлення слайдів: шрифти для використання: TimesNewRoman, Arial, ArialNarrow. Не дозволяється змішувати різні типи шрифтів в одній презентації.</p> <p>10. Написання: звичайний, курсив, напівжирний; колір і розмір шрифту має бути підібраний так, щоб всі надписи чітко читати на обраному полі слайду.</p> <p>11. У титульному і підсумковому слайді використання анімаційних об'єктів не допускається.</p> <p>12. Слайди не переповнювати текстом.</p> <p>13. Використовувати прості слова та речення.</p> <p>14. Вимоги до інформації: науковість, логічність, доступність, однозначність, лаконічність, завершеність, достовірність, сучасність, достатність.</p> <p>15. Недопустимість граматичних та інших помилок.</p> <p>16. На одному слайді не рекомендується використовувати більш ніж 3 кольори: один для фону (світлий), другий для заголовку, третій для тексту.</p> <p>17. Таблична інформація вставляється до слайду як таблиця текстового процесора MS Word або табличного процесора MS Excel. Але не слід використовувати таблиці з великою кількістю даних.</p> <p>18. Діаграми готуються з використанням майстра діаграм табличного процесора MS</p>
--	--	---

		<p>Excel.</p> <p>19. Надписи до ілюстрованого матеріалу повинні відповідати його змісту.</p> <p>20. Файлу мультимедійної презентації надати ім'я та розширення ppt. Наприклад: Петренко А. С- petrenko_as.ppt або as_petrenko.ppt</p> <p>Приблизна тематика (напрямок розробки) презентацій у PowerPoint, що пропонуються (відповідно до структури навчальної дисципліни)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медіація як альтернатива судовій процедурі. 2. Етапи медіації та їх загальна характеристика. 3. Види та моделі медіації. 4. Особливості сімейної медіації. 5. Медіація при вирішенні колективних трудових спорів. 6. Поняття «арбітраж» в українському праві. 7. Види міжнародного комерційного арбітражу та їх особливості. 8. Арбітражна угода: поняття та зміст. 9. Підстави для відмови у визнанні і виконанні іноземних арбітражних рішень. 10. Компетенція міжнародного комерційного арбітражу.
--	--	--

Індивідуальні завдання

Відповідно до навчального плану із навчальної дисципліни «Правові інструменти альтернативного вирішення спорів» індивідуальних завдань у формі курсової роботи не передбачено.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

9.1. Під час проведення занять в очному (offline) режимі використовуються наступні засоби програмного забезпечення:

інтерактивні, мультимедійні проектори, комп'ютери, планшети, інтерактивна дошка. навчально-тренувальний полігон «Солом'янський районний суд міста Києва» (зала судових засідань, нарадча кімната, вартове приміщення, навчальна аудиторія полігону)

9.2. Під час проведення занять в змішаний (blended) режимі використовуються наступні засоби програмного забезпечення:

доступ до дистанційних навчальних курсів дисциплін на офіційному вебпорталі НАВС через мережу Інтернет.

9.3 Під час проведення занять без очної складової в дистанційному режимі (online) за вибором викладача використовується:

програмне забезпечення через мережу Інтернет.

Основні інформаційні джерела

З боку здобувачів вищої освіти:	наявні технічні та комп'ютерні пристрої з можливістю роботи в мережі Internet.
З боку науково-педагогічних працівників та навчального закладу:	наявні технічні та комп'ютерні пристрої з можливістю роботи в мережі Internet, використання доступних освітніх он-лайн платформ, відповідне навчально-методичне забезпечення (навчальна та робоча програма навчальної дисципліни «Правові інструменти альтернативного вирішення спорів», плани-конспекти проведення занять, методичні розробки організації самостійної та роботи здобувачів вищої освіти, тестові завдання для проведення поточного та підсумкового контролю засвоєння теоретичних знань, тощо.

Інформаційні ресурси

1. <http://zakon1.rada.gov.ua> – Законодавство України
2. <http://rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України
3. <http://www.president.gov.ua/> - Президент України
4. <http://www.kmu.gov.ua> – Урядовий портал (Кабінет Міністрів України)
5. <http://www.minjust.gov.ua> – Міністерство юстиції України
6. <https://ccu.gov.ua/index.php>- Конституційний суд України
7. <http://www.scourt.gov.ua> - інформаційний сервер Верховного Суду України
8. <http://reyestr.court.gov.ua/> - Єдиний державний реєстр судових рішень
9. <http://court.gov.ua/sudy/> - Судова влада України
10. <https://unba.org.ua/> - Національна асоціація адвокатів України
11. <http://npu.ua> – Нотаріальна палата України
12. <http://nbuv.gov.ua> - Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
13. <https://nlu.org.ua/> - Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого
14. <http://www.univ.kiev.ua> – бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка
15. <http://www.library.ukma.kiev.ua> – наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія»
16. http://irbis-nbuv.gov.ua/info_law.html - Юридичні інформаційні ресурси
17. Конституція України: Конституція, Закон від 28.06.1996 р. № 254к/96ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>(дата звернення: 01.07.2023)
18. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004р. № 1618. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1618-15> (дата звернення: 01.07.2023)
19. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23 червня 2005 року №2709. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15>(дата звернення: 01.07.2023)
20. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24 лютого 1994 року №4002 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12>(дата звернення: 01.07.2023)
21. Про третейські суди: Закон України від 11.05.2004 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1701-15>(дата звернення: 01.07.2023)

22. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України від 03.03.1998 р. № 137/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137/98-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 01.07.2023)
23. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів: Закон України від 03.10.2017 р. № 2147-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2147%D0%B0-19#Text> (дата звернення: 01.07.2023)
24. Про медіацію: Закон України від 16.11.2021 № 1875-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20#Text> (дата звернення: 01.07.2023)
25. Нью-Йоркська Конвенція про визнання й приведення у виконання іноземних арбітражних рішень 1958 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_070#Text (дата звернення: 01.07.2023)
26. Європейська Конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж 1961 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_069#Text (дата звернення: 01.07.2023)
27. Типовий закон ЮНІСТРАЛІ «Про міжнародний торговий арбітраж» 1985 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_879#Text (дата звернення: 01.07.2023)
28. Регламент Лондонського Міжнародного Третейського суду. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_447 (дата звернення: 01.07.2023)
29. Регламент Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001571-94#Text> (дата звернення: 01.07.2023)
30. Арбітражний регламент ЮНСІТРАЛІ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_059#Text (дата звернення: 01.07.2023)
31. Київська конвенція про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарчої діяльності 1992 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_076#Text (дата звернення: 01.07.2023)
32. Конвенція, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів від 05.10.1961 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_082 (дата звернення: 01.07.2023)
33. Європейська конвенція про зовнішньоторговий арбітраж від 21 квітня 1961 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_069 (дата звернення: 01.07.2023)
34. Конвенція ООН про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень від 10 червня 1958 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_070#Text (дата звернення: 01.07.2023)
35. Конвенція про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами від 18 травня 1965 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_060#Text (дата звернення: 01.07.2023)
36. Європейська конвенція про введення одноманітного закону про арбітраж від 20 січня 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_679#Text (дата звернення: 01.07.2023)
37. Конвенція про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу товарів 1974 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_002#Text (дата звернення: 01.07.2023)
38. Конвенція про вирішення арбітражним шляхом цивільно-правових спорів, що впливають з відносно економічного та науково-технічного співробітництва від 26 травня 1972 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_570#Text (дата звернення: 01.07.2023)
39. Рекомендація R (98) 1 Комітету Міністрів Ради Європи щодо медіації в сімейних справах від 21.01.1998 URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/R_98_1_1998_01_21.pdf (дата звернення: 01.07.2023)
40. Рекомендація Rec (2001) 9 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо альтернатив судовому розгляду спорів між адміністративними органами й Сторонами-приватними особами від 5 вересня 2001 р. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/Rec_2001_9_2001_09_05.pdf (дата звернення: 01.07.2023)

41. Рекомендація Rec № (2002) 10 Комітету Міністрів Ради Європи щодо медіації в цивільних справах від 18.09.2002 URL: https://hcj.gov.ua/sites/default/files/field/rec_2002_10_2002_09_18_1.pdf(дата звернення: 01.07.2023)
42. Директива щодо деяких аспектів посередництва (медіації) у цивільних та комерційних (торгових) справах від 21.05.2008 URL: <https://ukrmediation.com.ua/images/DOCS/Model-documents/mediation-directive-ukr.pdf>(дата звернення: 01.07.2023)
43. Директива Європейського Парламенту і Ради 2013/11/ЄС від 21.05.2013 про альтернативне вирішення споживчих спорів і про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 2006/204 та Директиви 2009/22/ЄС URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_041-13#Text(дата звернення: 01.07.2023)
44. Регламент постійнодіючого Третейського суду при Торгово-промисловій палаті України. URL: <https://www.ucci.org.ua/reglament-postiino-diiuchogo-treteiskogo-sudu-pri-torgovo-promislovii-palati-ukrayini>(дата звернення: 01.07.2023)
45. Про утворення Ради бізнес-омбудсмена: постанова Кабінету Міністрів України від 26.11.2014 № 691. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/691-2014-%D0%BF#Text> (дата звернення: 01.07.2023).
46. Про практику розгляду судами клопотань про визнання й виконання рішень іноземних судів та арбітражів і про скасування рішень, постановлених у порядку міжнародного комерційного арбітражу на території України: постанова Пленуму Верховного Суду України від 24.12.99 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0012700-99#Text>(дата звернення: 01.07.2023)
47. Рішення Конституційного Суду України від 09.07.2002 р. по справі № 1-2/2002 (справа про досудове врегулювання спорів). URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v015p710-02>(дата звернення: 01.07.2023)
48. Положення про порядок забезпечення гарантій незалежним посередникам, членам примирних комісій і трудових арбітражів (трудоим арбітрам) : затв. наказом Національної служби посередництва і примирення від 13.07.2012 р. № 82. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0093299-05#Text>(дата звернення: 01.07.2023)
49. Положення про арбітра : затв. наказом Національної служби посередництва і примирення від 18.11.2008 р. № 132. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0132299-08#Text>(дата звернення: 01.07.2023)
50. Європейський кодекс поведінки медіаторів. URL: https://decisionlab.com.ua/DLfiles/European_Code_of_Conduct_for_Mediators_UA.pdf(дата звернення: 01.07.2023)
51. Щодо добровільного примирення та арбітражу : рекомендація Міжнародної організації праці від 26.09.1951 р. № 92. URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/993_232(дата звернення: 01.07.2023)
52. Альтернативні способи вирішення спорів: навч. посіб. / М.Я. Білак, Ю. Д. Притика, О.М. Спектор, М.М. Хоменко ; за заг. ред. Ю.Д. Притики. Харків: Право, 2019. 264 с.
53. Альтернативне вирішення спорів : підручник / за заг ред. Ю.Д. Притики. Київ: ВД «Дакор», 2021. 436 с.
54. Альтернативні способи вирішення цивільних спорів за законодавством України: навчальний посібник / за ред. О.Б. Верби-Сидор. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 416 с.
55. Волощук О. Т., Гетманцев М. О. Правовий статус арбітра міжнародного комерційного арбітражу: монографія / за заг. ред. док. юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О. Д. Крупчана. Київ: 2020. 170 с.
56. Вступ до альтернативного вирішення спорів: навч. посіб. / під ред. У. Хелльманна, Н.Л. Бондаренко-Зелінської. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права. 2017. 234 с.

57. Гриб А. М., Михайлов О. М. Становлення та розвиток інституту примирення на українських землях (IX ст. — 1917 р.): монографія. Одеса :Фенікс, 2018. 202 с.
58. Нестор Н. В. Запровадження медіації в кримінальному процесі України: проблемна теорія та практики : монографія. К.: Алерта, 2018. С.182.
59. Узагальнення практики застосування судами Закону України «Про третейські суди» / Верховна Рада України. Законодавство. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n_005700-09 (дата звернення: 01.07.2023).
60. Огляд практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду у справах щодо оскарження рішень третейських судів та надання дозволу на примусове виконання рішень третейських судів (рішення, внесені до ЄДРСР за 2018-2022 роки). URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_KC_S_tret_sud.pdf (дата звернення: 01.07.2023).
61. Притика Ю. Д. Теоретичні проблеми захисту прав учасників цивільних правовідносин в третейському суді : дис. ... д-ра юрид. наук. Київ, 2006. 632 с.
62. Про практику розгляду судами клопотань про визнання й виконання рішень іноземних судів та арбітражів і про скасування рішень, постановлених у порядку міжнародного комерційного арбітражу на території України: постанова Пленуму Верховного Суду України від 24.12.1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0012700-99#Text> (дата звернення: 01.07.2023).
63. Проблемні питання судової практики у справах про визнання та виконання рішень Міжнародного комерційного арбітражного суду 14.06.2021. мультимедійна презентація. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/MKAS_rishennya_1.pdf (дата звернення: 01.07.2023).
64. Стасів Н.С. Цивільне судочинство у справах про надання дозволу на примусове виконання рішень третейських судів. дис. ... канд. юрид. наук 12.00.03. Львів, 2020. 235 с.
65. Третейські суди в Україні: стан розвитку, статистика, практика та перспективи. Шепель Т. П., Чагін С. М., Колотило М. М. та ін. Київ, 2018. 52 с. URL: https://newjustice.org.ua/wp-content/uploads/2019/02/New_Justice_Analytical_Report_Arbitration_Courts_in_Ukraine_UKR.pdf (дата звернення: 01.07.2023).
66. Цірат Г. А. Міжнародний комерційний арбітраж : навч. посіб. / Г.А. Цірат. К.: Алерта, 2019. 410 с.
67. Бичок Т.П., Дяченко С.В. Актуальні питання врегулювання спору за участю судді. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2018. № 6. С. 86–88. URL: http://lsej.org.ua/6_2018/21.pdf.
68. Боровська І. А. До питання визначення юридичної природи врегулювання спору за участю судді. *Юридична Україна*. 2020. № 3. С. 72–74.
69. Головачов Я. Врегулювання спорів за участю судді: «Що?» і «Як?» *Юридична газета*. 2020. № 9 (715). 13 травня 2020 р. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/vregulyuvannya-sporiv-za-uchastyu-suddi-shcho-i-yak.html>. (дата звернення: 01.07.2023).
70. Горбань Н.С. Про переваги медіації та мирової угоди у виконавчому провадженні. *Держава і право*, 2018. Вип. 82. С. 121-133.
71. Дяченко С.В., Барановська В.В. Судова практика врегулювання спорів за участю судді в цивільному судочинстві. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 9. С. 75–77.
72. Кирдан Б. Деякі аспекти альтернативного вирішення спорів (конфліктів) в Україні. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2022. Випуск 1. С. 22-26.
73. Кіресва Н., Приймак Є. Проблемні аспекти врегулювання спору за участю судді в цивільному процесі України. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2018. № 1 (106). С. 80–85.

74. Куцик К. Перспективи застосування медіації при врегулюванні трудових спорів (конфліктів). *Медіація як спосіб вирішення приватно- та публічно-правових спорів* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 30 листоп. 2021 р.). Дніпро :Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. С. 186-189.
75. Любченко Я. П. Альтернативні способи вирішення правових спорів: теоретико-правовий аспект: дис. на здобуття наук. ступ. к.ю.н. Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. Харків, 2018. 249 с.
76. Поліщук М. Я. Медіація як спосіб вирішення цивільно-правових спорів: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2017. 225 с.
77. Корінний С.О. Альтернативні способи вирішення спорів та інститут судової медіації в адміністративному процесі України : виклад основних доктринальних підходів. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2017. № 4. Т. 3. С. 128–134.
78. Крестовська Н., Романадзе Л., Медіація у професійній діяльності юриста. Одеса: Екологія. 2019. 462 с.
79. Куницький Є.В. Мирова угода як форма примирення сторін у цивільному процесі. *Право і суспільство*. 2020. № 3. С. 68–74.
80. Левицький Є. Медіація vs Врегулювання господарського спору за участю судді. *Юридична Газета*. 2017 р. № 27–28. С. 44–45.
81. Мазаракі Н.А. Основоположні ідеї інституту альтернативного вирішення спорів. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2018. № 6. С. 112–118.
82. Мамницький В.Ю., Кахнова М.Г. Врегулювання спору за участю судді: проблемні аспекти правозастосовної практики. *Журнал східноєвропейського права*. 2019. № 64. С. 112–123.
83. Можайкіна О. С. Правовий аналіз форм врегулювання спору за участі судді в цивільному процесу. *Право і суспільство*. 2018. № 2. С. 77-81. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2018/2_2018/part_1/15.pdf
84. Особливості бізнес-медіації [Електронний ресурс]. URL: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/osoblivosti-biznesmediaciyi.html> (дата звернення: 01.07.2023).
85. Поліщук М. Я. Медіація як спосіб вирішення цивільно-правових спорів: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2017. 225 с.
86. Поляков Р. Мирова угода у господарському процесі: правова природа та співвідношення різновидів. *Підприємство, господарство і право*. 2020. № 6. С. 66–71.
87. Присудова медіація: досвід Нідерландів. 2020. URL: <https://law.chnu.edu.ua/prysudova-mediatsiia-dosvid-niderlandiv/> (дата звернення: 01.07.2023).
88. Противень С. Примирення сторін vs вирішення справи. Нова роль суду у вирішенні конфліктів. *Юрист & Закон*. № 03, 25 січня 2018р. URL: https://sk.ua/wpcontent/uploads/sk_files/primirennya_storin_vs_virishennya_spravi.pdf. (дата звернення: 01.07.2023).
89. Прущак В. Роль судді під час здійснення процедури врегулювання спору за участю судді: проблемні аспекти та шляхи їх подолання. *Підприємство, господарство і право*. 2018. № 10. С. 44-48.
90. Стасів Н.С. Цивільне судочинство у справах про надання дозволу на примусове виконання рішень третейських судів. дис. ... канд. юрид. наук 12.00.03. Львів, 2020. 235 с.
91. Степанова Т.В. Щодо розмежування понять «медіація», «досудове врегулювання спору» та «урегулювання спору за участю судді». *Південноукраїнський правничий часопис*. 2018. № 4. Ч.1. С. 24–27.
92. Тетерук М. А. Визнання та виконання рішень міжнародних комерційних арбітражів: новели законодавства та судова практика. *Правова держава*. 2018. С. 183-189.
93. Юраш І.І. Мирові угоди на окремих стадіях цивільного процесу. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. Серія ПРАВО. 2023. Випуск 78: частина 1. С. 251–256.

94. Устінова-Бойченко Г.М., Нестеренко К.О., Барабаш Н.О. Процедурні аспекти врегулювання спору за участю судді. *Правовий часопис Донбасу*. 2022. № 1 (78). С. 100–106.

95. Ханік-Посполітак Р.Ю., Нурищенко Р.С. Врегулювання спору за участю судді: чи є ефективною ця процедура? *Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки*. 2021. Том 8. С. 85–91.

96. Ярош Я.С. Практичні аспекти застосування інституту врегулювання спору за участю судді як самостійного виду примирювальної процедури у господарському судочинстві України. *Актуальні проблеми держави і права*. 2022. С. 148–162.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання: академічну заборгованість за пропущеними семінарськими та практичними заняттями здобувач вищої освіти зобов'язаний ліквідувати шляхом відпрацювання у визначеній викладачем формі відповідних тем програми навчальної дисципліни, з яких є пропуск, у двотижневий термін після повернення до навчання. За бажанням отримати оцінку, вищу за оцінку, отриману на занятті, здобувач має право перескладати відповідну тему у визначеній викладачем формі у тижневий термін.

Перескладання тем реалізується у таких формах: усне і письмове опитування; рецензування відповідей та письмових робіт; обговорення проблемних питань; написання есе, тез тощо.

Політика щодо академічної доброчесності: здобувач вищої освіти має погодитися на дотримання принципів академічної доброчесності (складати тематичні та підсумковий тести самостійно без допомоги сторонніх осіб, не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити власні результати чи погіршити/покращити результати інших здобувачів, не поширювати відповіді тематичні та підсумковий тести з дисципліни). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Здобувачі вищої освіти мають поважати авторські права та недопущення академічного плагіату в усіх видах наукової, науково-методичної та навчальної діяльності, дотримуватися принципів академічної доброчесності, правил академічної етики, інформаційної культури та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування.

Політика щодо відвідування: здійснюється з дотриманням нормативних документів щодо організації освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. При визначенні середнього балу здобувача вищої освіти необхідною умовою є наявність відповідних балів не менше, як на 50% занять. При невиконанні цієї умови здобувач вважається таким, що має академічну заборгованість за дисципліною «Правові інструменти альтернативного вирішення спорів», яку зобов'язаний ліквідувати. За об'єктивних причин (хвороба та ін.) навчання може відбуватись в онлайн у формі, погодженій з викладачем.

Під час занять здобувачі вищої освіти працюють у такому форматі:

➤ *усне опитування* (глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах; уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку й розвитку; характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);

➤ *практичні завдання* (уміння застосовувати теоретичні положення у вирішенні проблем; уміння аналізувати достовірність одержаних результатів).

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ:

1. Положення про організацію освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ: рішення Вченої ради НАВС від 31.01.2023, протокол № 2

2. Положення про академічну доброчесність у Національній академії внутрішніх справ : Рішення Вченої ради НАВС від 27 березня 2018 р., протокол № 5, введено в дію Наказ НАВС від 30.03.2018 № 422.

3. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в Національній академії внутрішніх справ (Ухвалене рішенням Вченої ради від 24.04.2018, затверджено наказом НАВС від 02.05.18 № 642);

4. Порядок вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти в Національній академії внутрішніх справ (затверджений Рішенням Вченої ради Національної академії внутрішніх справ від 12 листопада 2020 року, протокол № 22, уведено в дію наказом НАВС від 08.12.2020 № 1171);

5. Положення про регламентацію забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Національній академії внутрішніх справ (рішення вченої ради НАВС від 28.01.2023, протокол № 2, затверджено наказом НАВС від 31.01.2023 № 2).

6. Положення про змішане навчання в НАВС (2018 року).

7. Положення про дистанційне навчання в НАВС (2023 року).

8. Інструкція з організації, проведення та підтвердження ліквідації академічних заборгованостей та академічної різниці учасниками освітнього процесу Національної академії внутрішніх справ з використанням елементів дистанційного навчання.

Оцінювання результатів навчання:

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Участь в роботі впродовж семестру/залік – 60/40, тобто 100-бальна за семестр: <i>«відмінно»</i> – здобувач демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; <i>«добре»</i> – здобувач демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках; <i>«задовільно»</i> – здобувач володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті</p>
---	--

	знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки; «незадовільно» – здобувач не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами
Вимоги до письмової роботи (за умови наявності)	Написання рефератів, доповідей, презентацій, тощо здійснюється відповідно до запропонованої тематики викладачем, з урахуванням програми навчальної дисципліни.
Практичні заняття	Під час проведення практичних занять здобувачі працюють у такому форматі: 1) викладач оголошує вступну промову, перевіряє наявність здобувачів та оголошує питання, які розглядатимуться шляхом вирішення практичних завдань; 2) надається можливість оголошення доповідей, рефератів, презентацій тощо; 3) здобувачі вирішують практичні завдання, працюють із матеріалами судової практики, науковою літературою; 4) викладач підводить підсумки, відповідає на запитання здобувачів, оголошує оцінки та оголошує тему та завдання наступного заняття.
Умови допуску до підсумкового контролю	Відсутність невідпрацьованих пропусків занять та незадовільних оцінок, а також наявність більше 50% оцінок на аудиторних заняттях.

Оцінювання результатів навчання здобувача з дисципліни здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття та виставлення балів від 2 до 5 (табл. 1).

Таблиця 1

Накопичення балів з тем за усі види робіт						Підсумковий контроль - залік	Підсумкова кількість балів
<i>max 60%</i>						<i>max 40%</i>	<i>max 100%</i>
Тема 1.	Тема 2.	Тема 3.	Тема 4.	Тема 5.	Тема 6.	Залік	
Самостійна робота							
5	5	5	5	5	5	40	100

Для занесення результатів компетентності здобувача у відомість обліку успішності, залікову книжку здобувача використовується таблиця співвідношення між рейтингом здобувача та ECTS оцінками (табл. 2).

Таблиця 2

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74		D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Розробники:

Професор кафедри,
д.ю.н., професор

Професор кафедри,
к.ю.н., доцент

Доцент кафедри,
к.ю.н., доцент

Доцент кафедри,
к.ю.н.

Доцент кафедри,
к.ю.н., доцент

Доцент кафедри,
доктор філософії

Старший викладач кафедри,
к.ю.н.

Викладач кафедри,
к.ю.н.

**Силабус схвалено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін
Протокол від 06.07.2023 року, № 24**

Завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін
к.ю.н., доцент

Ганна ЧУРПТА

Ірина БОРОВСЬКА

Лідія ГЕРАСИМЧУК

Ольга ВЕРЕНКІОТОВА

Богдан КИРДАН

Анжела КАЛІНЮК

Катерина КУЦИК

Анастасія ЗАДОРЖНА

Валентина МИРОНЕНКО